

CH₄

Convenant Enterische Emissies deel 8

In het Convenant Enterische Emissies maken de Vlaamse overheid en de volledige sector werk van het reduceren van pensemissies van runderen om zo de klimaatdoelstellingen van de landbouwsector te realiseren. Doel is om de methaanuitstoot die in de pens gevormd wordt met 19% te verminderen ten opzichte van 2005. Landbouwers kunnen in dat kader verschillende maatregelen nemen. Tien maatregelen staan op de lijst, maar naarmate meer maatregelen worden goedgekeurd wordt deze lijst aangevuld. In dit artikel gaan we in op de verstrekking van koolzaadvet als maatregel. Wie methaanreducerende maatregelen nam, kon dit jaar in aanmerking komen voor een vergoeding via de pre-ecoregeling. Ook voor volgend jaar wordt een gelijkwaardig ondersteuningsmechanisme verwacht. In 2025 wordt de vooruitgang geëvalueerd en bekijkt men of bijkomende maatregelen nodig zijn.

Meer informatie op www.rundveeloket.be/CEER/ en <https://lv.vlaanderen.be>

Jan en Heidi vonden het koolzaadvet goed inpasbaar in het rantsoen.

© IVAN DE CLERQ

Maatregel 8: Verstrekking koolzaadvet

De verstrekking van koolzaadvet via het voeder (aan 350 g vet per dag) reduceert de methaanvorming bij lacterend melkvee met 5%. De hogere energie-inhoud geeft naar verwachting een positieve impact op de melkproductie, maar ook een mogelijke verlaging van het vetgehalte in de melk. Een hogere kost van het rantsoen wordt deels gecompenseerd door vervanging van andere grondstoffen en meer melk. Om vervetting tegen te gaan, wordt aangeraden deze maatregel enkel toe te passen aan het begin van de lactatie, de eerste 200 dagen, en daarna af te bouwen. Er moet voldoende aandacht besteed worden aan het maximaal vetgehalte – zeker bij de opname van vers gras – rekening houdend met de hoeveelheid vetzuren in vers gras. De administratieve monitoring en opvolging van deze maatregel gebeuren via de duurzaamheidsmonitor van MilkBE aan de hand van facturatiegegevens van het voeder en rantsoenberekeningen.

Bron: Rundveeloket

“Voor hoogproductief melkvee vlot inpasbaar”

“Een koeienkok”, zo typeert Heidi Deboel de nauwkeurigheid waarmee haar man Jan Mertens het melkvee voedert. Jan voegt vanaf 1 juni geëxtrudeerd koolzaadvet toe aan het voeder om zo de methaanemissies van het melkvee te verminderen. Een maatregel die gezien de producties ook economisch haalbaar is.

Ivan De Clercq

Jan en Heidi Mertens-Deboel melken 230 koeien in Minderhout, een deelgemeente van Hoogstraten. De koeien worden gemolken in een 2 x 14 zij-aan-zijmelkstal met rapid exit. Beide rijen in de melkstal worden gescheiden gehouden want het melkvee is opgesplitst in een hoog- en laagproductieve groep. Met een melkproductie van meer dan 11.000 liter is die opsplitsing logisch. De hoogproductieve koeien krijgen een rantsoen bestaande uit (op drogestofbasis) 8,5 kg mais en 6,8 kg graskuil, aangevuld met 1,4 kg Protistar (nevenproduct uit de bio-ethanolproductie) en 3,3 kg perspulp. De vaarzen krijgen hetzelfde rantsoen, maar nemen minder kilo's op. De laagproductieve koeien krijgen op drogestofbasis meer ruwvoeder (10 kg mais, 7,5 kg graskuil), maar minder perspulp (2,3 kg) en Protistar (1 kg). Het basisrantsoen wordt in de krachtvoerboxen aangevuld met eiwitkern, evenwichtig krachtvoeder en lactatiestarter.

Secuur zijn

Jan is heel veel uren in de stal terug te vinden. Veel veldwerk wordt uitbesteed, maar graswinning houden Jan en Heidi heel dicht bij zich. “Een hoge melkgift is een samenspel van alle factoren, maar kwalitatief gras is zeker een belangrijke hoeksteen”, vertelt Jan. “Zeker bij het hoogproductief rundvee

moet alles top zijn. We bekalken en bemesten op tijd en we zijn ook heel secuur op het maaitijdstip, bewaring en uitkuilen.”

Cruciale tien dagen

Ook in de stal laten Jan en Heidi zo weinig mogelijk aan het toeval over. “De eerste tien dagen na afkalven zijn cruciaal. Komt de uier onmiddellijk vol, blijven de koeien vlot eten, zijn ze actief, hebben ze geen last van witvullen ... Dat zijn allemaal belangrijke aandachtspunten.” Tijdens de droogstand al wordt de urine-ph opgevolgd. Via anionische zouten in het droogstandskrachtvoeder wordt preventief tegen kalfziekte gewerkt. Attentie-koeien krijgen nog een calciumbolus.

Van lijnzaad naar koolzaad

Jan en Heidi zetten al jaren in op geconcentreerde krachtvoerders, mede op basis van onverzadigde vetten uit lijnzaad. Dit heeft een positief effect op de start van de lactatie en de vruchtbaarheid. Sinds juni dit jaar is er over-

geschakeld naar een krachtvoeder op basis van geëxtrudeerd koolzaadvet (Colmex HiSweet van Aveve). Met een VEM-waarde van 1580 en een vetgehalte van 23% ondersteunt ook dit voeder de melkproductie.

De koeien krijgen er via de krachtvoerboxen nu 1,5 kg van (350 g vet uit koolzaad/dier/dag) gedurende de eerste 200 dagen van de lactatie. “Het overschakelen kostte weinig moeite, op het kalibreren van de krachtvoerboxen na. We hebben de indruk dat de melkproducties iets hoger liggen, en de gehalten iets gezakt zijn, al is het moeilijk om hard te maken aangezien we in die periode ook van kuil veranderd zijn”, vertelt Jan. Omdat de melkprijzen relatief hoog zijn en de koeien op het bedrijf persistent veel melk geven, is de iets hogere voederkost bedrijfseconomisch te verantwoorden.

Dag van de Landbouw

In vergelijking met geëxtrudeerd/geëxpandeerd lijnzaad is het met het koolzaadvet makkelijker om de enterische emissies te reduceren binnen de richtlijnen van het convenant, al is de reductie ook minder. Er moeten minder grammen vet van gegeven worden en er is geen beperking in de hoeveelheid gras die in het rantsoen mag zitten. “Toen we merkten dat het voor ons bedrijf haalbaar was om, zonder al te veel aanpassingen voor onze dieren, onze enterische emissies te verlagen, hebben we de stap gezet. Wij willen als melkveehouders onze maatschappelijke verantwoordelijkheid opnemen”, aldus Heidi. Het is een boodschap die ze met een deelname aan de komende Dag van de Landbouw verder kracht willen bijzetten. ■

“We willen onze maatschappelijke verantwoordelijkheid opnemen.”